

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
ziņojums
par Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu**

par pārskata periodu no 01.01.2012. līdz 31.12.2012.

Saīsinājumi

EK – Eiropas Komisija

ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

IKT – informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

NVO – Nevalstiskās organizācijas

Pamatnostādnes - Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2006.-2013.gadam

VISS – Valsts informācijas sistēmu savietotājs

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VSID - Valsts stratēģiskais ietvardokuments 2007.-2013.gada periodam

Satura rādītājs

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana	4
1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana	4
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress	8
2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"	8
2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"	19
2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"	23
2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress visās darbības programmās	29
2.5. Secinājumi par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu pārskata periodā	31
3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā	32

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana

VARAM ziņojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu 2012.gadā (turpmāk – ziņojums) sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1238 „Eiropas Savienības fondu ieviešanas uzraudzības un izvērtēšanas kārtība” 9.4.apakšpunktā dotajam uzdevumam un ievērojot Finanšu ministrijas 2009.gada 30.decembra vadlīnijās Nr.10.6 „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.-2013.gada plānošanas periodā” noteikto, un tajā ir analizēta ES fondu ieguldījumu atbilstība attiecīgajiem horizontālajiem mērķiem un sasniegtie horizontālie rādītāji pārskata periodā.

Horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķis ir, izmantojot IKT, veicināt sociālo iekļaušanu un samazināt reģionālo atšķirību radītos šķēršļus, tai skaitā, atvieglojot pieeju apmācībai un zināšanām, organizējot darbu un darba attiecības, veicinot publiskās pārvaldes un privātā sektora pakalpojumu pieejamību, daudzveidīgāku brīvā laika pavadīšanu, kā arī sniedzot iedzīvotājiem iespēju aktīvāk piedalīties lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību līmenī, kā arī piedalīties citos sabiedriskajos procesos.

Veidojot informācijas sabiedrību, svarīgi ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, tai skaitā, veicinot IKT izmantošanu mājāsaimniecībās, nodrošinot visiem iedzīvotājiem vienādas iespējas izmantot IKT, piekļūt informācijai un pakalpojumiem, kā arī uzlabojot iedzīvotāju iemaņas IKT lietošanā.

Pateicoties EK stratēģijai „Eiropa 2020”[1], kurā uzsvērtā informācijas sabiedrības un IKT nozīmīgā loma Eiropas kopīgo mērķu sasniegšanā, informācijas sabiedrības attīstība turpmākajos gados ES dalībvalstīs noteikta par vienu no galvenajām prioritātēm. Viena no stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīvām „Digitālā programma Eiropai”[2] nosaka IKT lomu Eiropas ieceru īstenošanā līdz 2020.gadam. Minētajā programmā paredzēti tādi virzieni kā digitālais vienotais tirgus, sadarbība un standarti, uzticamība un drošība, ātra un īpaši ātra piekļuve internetam, pētniecība un inovācijas, digitālās, iemaņas, prasmes un e-iekļaušana, kā arī sabiedrības ieguvumi no IKT.

Arī Latvijā līdz ar pamatiniciatīvas „Digitālā programma Eiropai” un 18.12.2012. EK apstiprināto septiņu jauno digitālās ekonomikas un sabiedrības prioritāšu ieviešanu un noteikto mērķu sasniegšanu, tiek prognozēta straujāka informācijas sabiedrības attīstība.

Vienota politika informācijas sabiedrības veidošanai Latvijā un, tai skaitā, aktivitātes pamatiniciatīvas „Digitālās programmas Eiropai” ieviešanai tiek realizētas, ieviešot pamatnostādnes (Ministru kabineta 2006.gada 19.jūlija rīkojums Nr. 542 „Par Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2006.–2013.gadam”). Pamatnostādņu darbības rezultātā informācijas sabiedrības attīstības politikas ietvaros veiktas dažādas aktivitātes, kas kopumā veicinājušas informācijas sabiedrības attīstību Latvijā. Ir uzsākta un 2013.gadā plānots pabeigt Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.g. izstrādi, ņemot vērā, ka 2013.gada beigās aktualitāti zaudē pamatnostādnes un nepieciešams izstrādāt politiku informācijas sabiedrības attīstīšanai nākamajam plānošanas periodam.

[1] [EIROPA 2020 - Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei, COM\(2010\) 2020.](#)

[2] [Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai \(COM \(2010\)245\) “Digitālā programma Eiropai”](#)

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem¹ 2012.gadā iedzīvotāju skaits, kuri datoru lietoja vismaz reizi nedēļā, sasniedza 70,4% (2011.gadā – 66,4%), savukārt, internetu vismaz reizi nedēļā lietoja 70,3% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā (2011.gadā – 66,2%). Iespēju elektroniski aizpildīt un nosūtīt veidlapu valsts vai sabiedriskajām iestādēm 2012.gadā izmantoja 16,5% no iedzīvotāju kopskaita (2011.gadā – 21,7%). Sadarbība ar valsts un sabiedriskajām iestādēm, izmantojot internetu palielinājusies no 31,2% 2010.gadā līdz 47,3% 2012.gadā no kopējo iedzīvotāju skaita.

Iedzīvotāju skaits, kas lejuplādējis un nosūtījis valsts pārvaldes iestādēm iesniegumu veidlapas elektroniski, 2012.gadā sasniedza 17% (vidējais ES rādītājs – 22%). Neskatoties uz salīdzinoši labiem rādītājiem ES dalībvalstu vidū, Latvija vēl nav sasniegusi mērķus, kas izvirzīti *Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei* pamatiniciatīvā „Digitālā programma Eiropai” (25% iedzīvotāju, kas lejuplādējuši un nosūtījuši valsts pārvaldes iestādēm iesniegumu veidlapas elektroniski). Ņemot vērā, ka arī citas ES dalībvalstis aktīvi īsteno politiku IKT jomā, Latvijai nepieciešams turpināt iesāktos pasākumus, kā arī veikt jaunas aktivitātes, lai nezaudētu konkurētspējas pozīcijas ES dalībvalstu vidū un spētu nodrošināt arī pārrobežu sadarbību publisko pakalpojumu sniegšanā.

Ievērojami uzlaboti Latvijas rādītāji pārējo ES dalībvalstu vidū, piemēram, informācijas meklēšana par precēm un pakalpojumiem Latvijā ir tuvu vidējiem ES dalībvalstu rādītājiem, bet tiešsaistes laikrakstu lasīšanā, internetbankas izmantošanā, pašradīta satura augšupielādēšanā un tiešsaistes kursu apgūšanā pārsniedz vidējos ES rādītājus[2]. Plašāk kļuvis pieejams arī platjoslas nodrošinājums, arvien pieaug e-pakalpojumu piedāvājums un to izmantošana Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Informācijas sabiedrības attīstību apstiprina arī to iedzīvotāju skaits, kuriem ir augstas datorprasmes, pieaugums. Saskaņā ar Eurostat datiem iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 16 līdz 74 gadiem, kuri veikušas 5 līdz 6 aktivitātes, kas saistītas ar datoru, divu gadu laikā pieaudzis par 12 procentpunktiem (2009.gadā – 17%, 2011.gadā – 29%²), bet 2012.gadā tas palicis nemainīgs – 29%.

Lai veicinātu informācijas sabiedrības attīstību, sniedzot iespēju Latvijas iedzīvotājiem apgūt e-prasmes atbilstoši viņu izglītības un profesionālās aktivitātes līmenim, turpinās ar Ministru kabineta 2011.gada 18.maija rīkojumu Nr.207 „Par Elektronisko prasmju attīstības plānu 2011.–2013.gadam” apstiprinātā Elektronisko prasmju attīstības plāna 2011-2013.gadam īstenošana. Tas ir izstrādāts, lai ieviestu vienu no pamatnostādņēs noteiktajiem ilgtermiņa rīcības virzieniem – dažādu iedzīvotāju mērķa grupu apmācību IKT lietošanā (t.sk. vecāku cilvēku, bezdarbnieku, invalīdu, reģionu iedzīvotāju u.c.), šo grupu vajadzībām nepieciešamā specifiskā satura izstrādāšanu, sabiedrības informēšanu par IKT sniegtajām iespējām un jaunajiem pakalpojumiem.

Tāpat arī turpinās ar Ministru kabineta 2011.gada 25.maija rīkojumu Nr.218 „Par Elektroniskās pārvaldes attīstības plānu 2011.-2013.gadam” apstiprinātā E-pārvaldes attīstības plāna 2011.-2013.gadam īstenošana. Tajā iekļauti 192 pasākumi un tā mērķis ir nodrošināt publisko pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem ērtā un vienkāršā veidā, veicot elektronisku datu apmaiņu starp valsts pārvaldes un pašvaldību subjektiem, vienlaicīgi palielinot valsts pārvaldes efektivitāti un samazinot tās izdevumus.

Jāņem vērā, ka informācijas sabiedrība ir aktuāla ikvienā nozares politikā, un, atbilstoši tās horizontālajai politikai, ir būtiski valsts pārvaldes iestādēm turpināt iesāktās aktivitātes

¹ <http://data.csb.gov.lv/Dialog/Saveshow.asp>

^[2] [Digital Agenda Scoreboard 2011](#)

² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tsdsc460&language=en>

informācijas sabiedrības attīstības jomā un veicināt sabiedrības informētību, iedrošinot iedzīvotājus izmantot piedāvātās elektroniskās iespējas.

Saskaņā ar 2007.gada 23.oktobrī apstiprināto VSID kā viena no sešām horizontālajām prioritātēm ir noteikta horizontālā prioritāte „Informācijas sabiedrība”. VSID ir noteikts, ka Informācijas sabiedrības attīstības mērķis ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no informācijas un komunikāciju tehnoloģiju piedāvātajām iespējām.”

Lai nodrošinātu, ka ES struktūrfondu aktivitātēs tiek pilnvērtīgi ieviesta horizontālā prioritāte „Informācijas sabiedrība”, 2012.gadā tika veiktas šādas darbības:

- sniegtas konsultācijas par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām iestādēm horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādes procesā;
- sniegti komentāri un priekšlikumi par nepieciešamajiem precizējumiem par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgo iestāžu izstrādātajiem projekta iesnieguma vērtēšanas kritērijiem par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, kas tika virzīti apstiprināšanai ES struktūrfondu uzraudzības komitejā;
- 2012.gada martā tika sagatavots kārtējais ikgadējais ziņojums „Par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un sasniegto 2011.gadā”, sniedzot izvērtējumu par galveno horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rezultātu sasniegšanu un atskaites periodā;
- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, VARAM piedalījās EK uzsāktās iniciatīvas – ikgadējās informatīvās kampaņas „E-prasmju nedēļa 2012” organizēšanā, kura notika laika periodā no 26.03.2012. - 30.03.2012., kuras mērķis bija turpināt informēt un ieinteresēt plašāku sabiedrību par e-prasmju apgūšanas un pielietošanas iespējām. Kopējais dalībnieku skaits 2012.gadā pārsniedza 36 000 un Latvija otro gadu pēc Get Online skaitītāja rādītājiem ieņēma 1.vietu Eiropā, kas apliecina sabiedrības lielo interesi par IKT piedāvāto iespēju izmantošanu;
- 02.11.2012. VARAM sadarbībā ar Valsts kanceleju rīkoja konferenci „Valsts pārvaldes e-revolūcija: risinājumi e-pakalpojumiem un e-komunikācijai”, kurā kopā vairāk nekā 100 projektu īstenotāji, speciālisti komunikācijas, web dizaina un informācijas tehnoloģiju risinājumu jomās dalījās pieredzē ar mērķi rast efektīvākus veidus mērķauditorijas informēšanai par e-pakalpojumu sniegtajām iespējām, kā arī valsts pārvaldes komunikācijas uzlabošanai kopumā. Konferences ietvaros izveidotajās darba grupās dalībnieki diskutēja par pamatprincipiem iestāžu un iedzīvotāju saziņai digitālā vidē, radīja idejas jauniem valsts e-pakalpojumiem, digitālajiem risinājumiem e-pakalpojumu lietošanas veicināšanai, kā arī sadarbībai ar iedzīvotājiem, izmantojot sociālās platformas. Papildu informācija - http://www.varam.gov.lv/lat/publ/seminari/sem_Eparv/?doc=16158;
- no 09.11.2012. līdz 11.11.2012. VARAM piedalījās pirmajā starptautiskajā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izstādē Riga Comm 2012. Trīs dienu garumā iedzīvotāji un uzņēmēji valsts pārvaldes iestāžu stendā „Tavas e-iespējas” varēja vairāk uzzināt par valsts iestāžu piedāvātajiem e-pakalpojumiem un to ērtākas izmantošanas iespējām, kas atvieglotu sadzīvē nepieciešamās informācijas meklēšanu un saziņu ar iestādēm elektroniskajā vidē, tādējādi ietaupot gan savus finanšu, gan laika resursus.
- 2012.gada decembrī veikts pirmais „Sabiedriskās domas izvērtējums par e-pakalpojumu izmantojamību” ar mērķi iegūt informāciju par to, cik lielā mērā sabiedrība ir informēta par 3.2.2.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu

attīstība” projektu ietvaros izstrādāto/uzlaboto elektronisko pakalpojumu piedāvātajām iespējām, kā arī par to, cik lielā mērā sabiedrība šos e-pakalpojumus izmanto, un kā tiek sasniegts e-pakalpojumu funkcionālais mērķis – atvieglot formalitāšu kārtosšanu attiecībā ar valsts un pašvaldības iestādēm. Saskaņā ar 2012.g. decembra izvērtējuma rezultātiem:

- dažāda veida e-pakalpojumus izmanto 28% Latvijas iedzīvotāju, valsts un pašvaldību e-pakalpojumus izmanto 23% iedzīvotāju,
- e-pakalpojumi ir atvieglojuši formalitāšu kārtosšanu ar valsts vai pašvaldību iestādēm 78% to iedzīvotāju, kuri izmantojuši konkrētos e-pakalpojumus,
- tikai 19% iedzīvotāju uzskata, ka informācija par e-pakalpojumiem ir pieejama pietiekamā apjomā;
- vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla sadaļā e-iespējas (+ www.solipasolim.lv, www.uztaisit.lv) 2012.gada beigās bija pieejamas 60 soli pa solim pamācības, kā dažādās dzīves situācijās iedzīvotāji un uzņēmēji elektroniski var pieprasīt un saņemt valsts pārvaldes un pašvaldību iestāžu pakalpojumus, no kurām 20 tika sagatavotas un publicētas 2012. gadā;
- sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru, Izglītības un zinātnes ministriju, Finanšu ministriju un Ārlietu ministriju, tika stiprināta Latvijas un Igaunijas sadarbība informācijas sabiedrības un elektroniskās pārvaldes jomās, 14.12.2012. Rīgā organizējot Latvijas un Igaunijas nākotnes sadarbības ziņojuma ieviešanas konferenci;
- 2012.gadā novadīti 15 semināri „E-prasmes izaugsmei” skolotājiem, lai uzlabotu skolotāju e-prasmes un veicinātu IKT pielietojumu stundās un mācību materiālu sagatavošanā

Ziņojumā sniegts pārskats par informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības nodrošināšanu, informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības rādītāju īstenošanas progresu, kā arī sniegti priekšlikumi horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai un aprakstītas turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā.

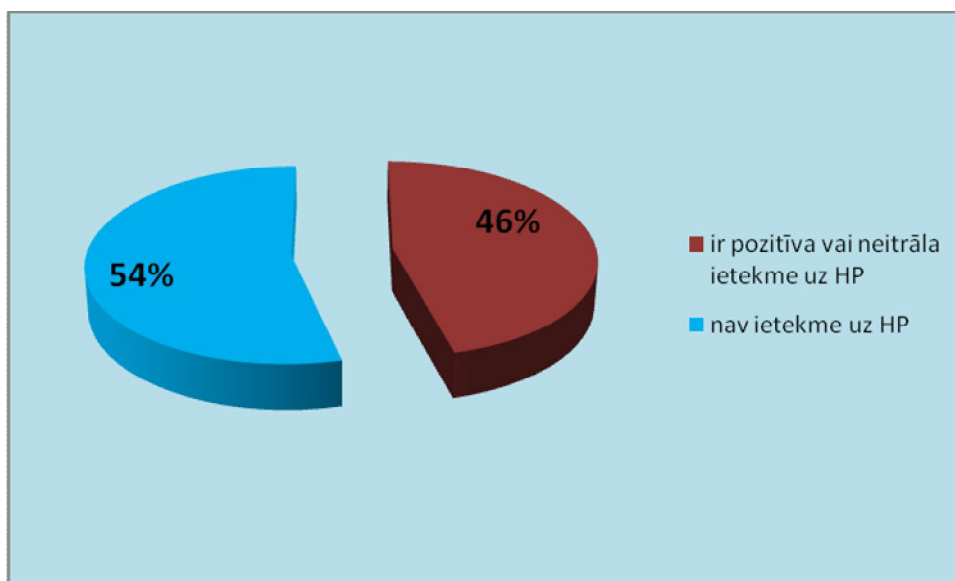
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress

Horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” attīstība paredzēta visās darbības programmās: „Cilvēkresursi un nodarbinātība”, „Uzņēmējdarbība un inovācijas” un „Infrastruktūra un pakalpojumi”. Iespējamais ES fondu projektu ietekmes līmenis uz informācijas sabiedrības attīstību saskaņā ar Finanšu ministrijas 17.12.2012. apstiprināto vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007. – 2013.gada plānošanas periodā” 1.pielikumu tiek iedalīts šādi:

- projektam var būt pozitīva ietekme uz informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā ir paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības veidošanu un attīstību. Piemēram, projekts ir vērsts uz informācijas tehnoloģiju infrastruktūras attīstību un to pieejamību, satura paplašināšanu, lietotāju apmācību.
- projekts var neitrāli ietekmēt informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības attīstību, taču ar projekta aktivitāšu palīdzību tā netieši tiks veicināta. Piemēram, attīsta infrastruktūra paaugstina iedzīvotāju zināšanu līmeni, veicina informētību, t.sk., par publiskiem un citiem pakalpojumiem.
- projektam nav ietekmes uz informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzētas konkrētas aktivitātes informācijas sabiedrības attīstībai un projekta aktivitātes negatīvi neietekmēs informācijas sabiedrības attīstību.

2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007. – 2013.gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 59 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējumu ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību) un saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu 46% no tām ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 1.attēlā).

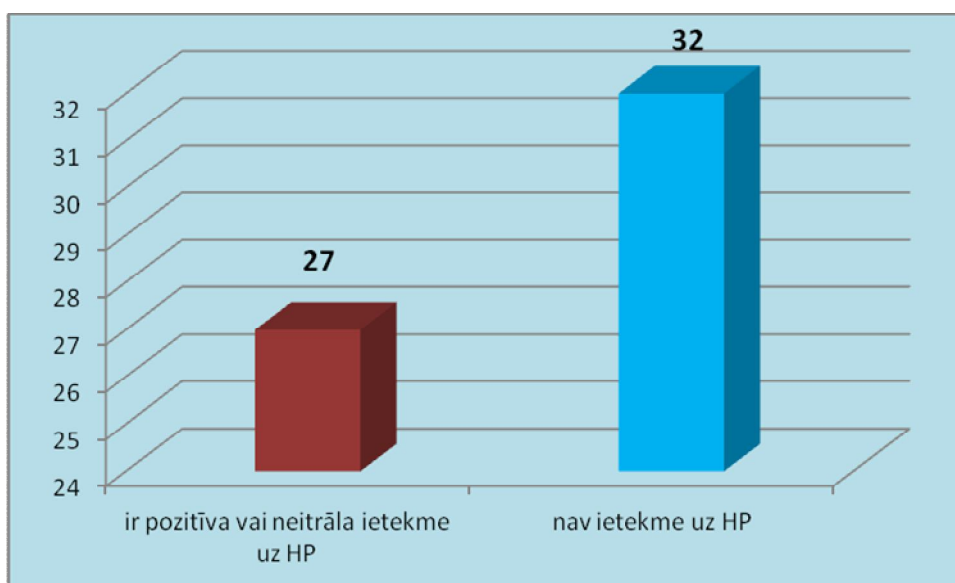

1.attēls Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā aktivitātes saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu pēc to ietekmes uz informācijas sabiedrības attīstību iedalās šādi:

- 27 aktivitātēm* ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 32 aktivitātei* nav ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 2.attēlā)

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir pozitīva ietekme un otrādi.*

2.attēls. Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Lai izmantotu informācijas sabiedrības sniegtās iespējas un veicinātu uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību, būtiska ir iedzīvotāju prasme lietot jaunās tehnoloģijas. Informācijas sabiedrības attīstībai vajadzīgas ir ne tikai iedzīvotāju tehnoloģiskās prasmes, bet arī - prasme meklēt un atrast informāciju, kā arī pārvērst to zināšanās - spēja pārvērst zināšanas jaunradītā vērtībā. Šādu prasmju apguve būtu veicināma darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” projektu ietvaros.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 8 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 23 informācijas sistēmas;
- iegādātas 16 datortehnikas vienības (izmantojot ERAF šķērsfinansējumu) ;
- elektronizēti 7 sabiedriskie pakalpojumi;
- apmācīti 14 387 cilvēki IKT jomā.

Līdz pārskata perioda beigām darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros vislielākais sasniegtais uzraudzības rādītājs ir „Apmācīto cilvēku skaits informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā” - apmācīti 14 387 cilvēki IKT jomā. Tas ir skaidrojams ar to, ka darbības programmas ietvaros sniegtā atbalsta pamatvirzieni ir izglītības un zinātnes attīstība, nodarbinātības, sociālās iekļaušanas un darbaspēka veselības veicināšana un administratīvās kapacitātes stiprināšana. Lielāko īpatsvaru šī rādītāja apjomā sastāda Labklājības ministrijas administrētās 1.3.1.1.3.apakšaktivitātes „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība”, Ekonomikas ministrijas administrētās 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām (2. un 3.atlases kārtā)”, Veselības ministrijas administrētās 1.3.2.3.aktivitātes „Veselības aprūpes un veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla kompetences, prasmju un iemaņu līmeņa paaugstināšana” un Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 1.2.1.1.2.apakšaktivitātes „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana” un 1.2.1.2.3.apakšaktivitātes "Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana" ietvaros apmācīto cilvēku IKT jomā skaits.

Papildus jāatzīmē, ka darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" ietvaros lielākā daļa no sasniegtā uzraudzības rādītāja – „izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits” ir sasniegta Valsts kancelejas administrēto aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros - attiecīgi 17, bet lielāko ieguldījumu rādītāja „elektronizēto sabiedrisko pakalpojumu skaits” sasniegšanā ir nodrošinājusi Labklājības ministrijas administrētā aktivitāte 1.3.1.4. „Kapacitātes stiprināšana darba tirgus institūcijām”, kur izveidotas sešas karjeras konsultāciju atbalsta metodiku elektroniskās versijas. Savukārt uzraudzības rādītājs „Iegādāto datortehnikas vienību skaits” ir sasniegts Labklājības ministrijas administrētās 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” ietvaros – attiecīgi 16.Aktivitāte tiek īstenota izmantojot ERAF šķērsfinansējumu.

Ņemot vērā, ka iepriekš netika apkopoti dati par HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju plānoto sasniedzamo vienību skaitu uz 2007.-2013.plānošanas perioda beigām, ziņojumā

nav iespējams norādīt uz 2012.gadā beigām sasniegto uzraudzības rādītāju proporcionālo pieaugumu attiecībā pret 2013.gadā plānoto.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies visās kategorijās (1.tabula), izņemot rādītāja „Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” ir palikusi nemainīga, jo pārskata periodā nevienā no 1.darbības programmas projektiem netika uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni.

Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

1.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 1.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	9	22	1	5	4	12 529
Uz 2011.g. beigām	9	67	11	28	4	32 930
Uz 2012.g. beigām	17	90	27	35	4	47 317

Papildus vadlīnijās par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ievērošanu ES fondu projektu iesniegumu atlasē un īstenošanā norādītajiem uzraudzības parametriem 2.tabulā ir norādīta informācija par Valsts kancelejas pārziņā esošo aktivitāšu ietvaros sasniegtajiem rezultātiem, kas nodrošinās iedzīvotāju izpratnes paaugstināšanu par politikas plānošanas procesu un publisko pakalpojumu sniegšanu.

2.tabula.

Sasniegtie papildus HP IS rādītāji 1.DP ietvaros

Aktivitātes/ apakšaktivitātes Nr. un nosaukums	Informatīvs vai mācību materiāls elektroniskā formā, brīvi pieejams tiešsaistē, baneris mājas lapā (ja attiecināms)	Informatīvs vai mācību materiāls elektroniskā vai video formā, pieejams kompaktdiskos vai kopnes USB interfeisa atmiņas ierīcēs (ja attiecināms)	Projekta ietvaros tiek nodrošināta iedzīvotāju izpratnes paaugstināšana par politikas plānošanas procesu un publisko pakalpojumu sniegšanu (ja attiecināms)
1.5.1.3.2. Publisko pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana valsts, reģionālā un vietējā līmenī	1	0	0
1.5.2.2.2. Nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitātes stiprināšana	213	11	0

1.5.2.2.3. Atbalsts pašvaldībām kapacitātes stiprināšanā ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai	29	80	43
--	----	----	----

Jānorāda, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām, aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

Ekonomikas ministrija ir sniegusi informāciju, ka 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” (1.atlases kārta) – ietvaros papildus punktus projekta vērtēšanā saņēma projekti, kuros paredzēts veikt apmācības, kas saistītas ar IKT. Līdz pārskata perioda beigām aktivitātes ietvaros tika pabeigti 13 projekti, kuru ietvaros ir notikušas apmācības, kas saistītas ar IKT.

Kā labās prakses piemēru Ekonomikas ministrija ir norādījusi Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas iesniegto projektu „Informācijas tehnoloģiju apmācības mazajiem un mikro uzņēmumiem konkurētspējas un produktivitātes veicināšanai”, kura īstenošana tika uzsākta iepriekš minētās aktivitātes 3.kārtas ietvaros 2012.gadā un kura aktivitātes tiešā veidā sekmē horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu un tās uzraudzības rādītāju sasniegšanu. Projekts tiek uzskatīts kā labās prakses piemērs, jo tas paredz atbalstu informācijas tehnoloģiju apmācības mikro un mazo uzņēmumu darbiniekus, kuriem bez valsts atbalsta palīdzības nebūtu iespējams celts to darbinieku kompetenci un zināšanas informāciju tehnoloģiju jomā. Ņemot vērā, ka projekts ir uzsākts 2012.gadā un tā īstenošana sāk lēmām gūt popularitāti, līdz projekta beigām ir plānots apmācīt 5 000 personas.

Pārskata periodā **Izglītības un zinātnes ministrija** (turpmāk – IZM) sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru (turpmāk –VIAA) turpināja nodrošināt ar projekta īstenošanu saistītās informācijas un metodisko materiālu ievietošanu mājas lapā sadaļā „Projektu pieredze” VIAA mājas lapas sadaļā „ES struktūrfondu projektu E-karte” (<http://sf.viaa.gov.lv/lat/>), kur visi interesenti var iepazīties ar pilnīgi visiem IZM/VIAA administrētajiem projektiem, t.sk. labās prakses piemēriem ES fondu projektos IZM/VIAA administrētajās aktivitātēs. VIAA mājas lapā ir pieejama E-rokasgrāmata ES fondu pieteicējiem un īstenotājiem (http://sf.viaa.gov.lv/lat/vispareja_izglitiba/visparejas_izglibas_aktivita/?tl_id=13920&tlsec=1624&tls_id=11395), kas ir mūsdienīgs, izglītojošs un informatīvs atbalsta materiāls, kurā VIAA speciālisti īsi, konkrēti un skaidri palīdz izsekot visam struktūrfondu projektu ciklam izglītībā un zinātnē: no projekta pieteikuma izstrādes līdz projekta ieviešanai, iepirkumu veikšanai un pārbaudēm pēc projekta noslēguma. Tāpat VIAA organizētajos semināros gan potenciālie projektu iesniedzēji, gan finansējuma saņēmēji pārskata periodā tika informēti par iespēju iesniegt ar projektu saistīto dokumentāciju, izmantojot elektronisko parakstu.

Finanšu ministrijas administrētajā 1.5.1.1.1.apakšaktivitātē „Atbalsts strukturālo reformu īstenošanai un analītisko spēju stiprināšanai valsts pārvaldē” Valsts kancelejas īstenotā projekta Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004 „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” ietvaros pārskata periodā tika organizētas divas apmācības „Datu vizualizācijas un infografikas – mūsdienīgs risinājums sarežģītas informācijas pasniegšanai” un „Video veidošana – mūsdienīgs instruments informācijas pasniegšanā”, kuru ietvaros apmācīti 35 valsts pārvaldes darbinieki.

Projekts tieši attiecas uz informācijas sabiedrības veicināšanu, jo tajā tiek ieviesti konkrēti pasākumi saistībā ar informācijas sabiedrības veidošanu un attīstību. Funkciju aprakstīšanas rīks ir jauna pieeja valsts pārvaldes funkciju aprakstīšanā un vērtēšanā, darbības optimizēšanas plānošanai valsts pārvaldē, kā arī lēmumu pieņemējiem – strukturālo reformu ieviešanai.

Funkciju pieejamības nodrošināšana publiskā informācijas vietnē dod iespēju iedzīvotājiem aktīvi paust savu viedokli un uzskatus, aktīvi piedaloties valsts pārvaldē, izmantojot IT iespējas.

Finanšu ministrijas projektā paredzēts īstenot aktivitātes saistībā ar valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmas papildināšanu un pilnveidošanu, kā arī dokumentu vadības sistēmas un darba laika uzskaites sistēmas ieviešanu FM; plānots apmācīt izveidotās sistēmas lietotājus, pieaicinot speciālistus, tādējādi sekmējot IKT lietošanu un veicinot informācijas sabiedrības attīstību.

Savukārt **Labklājības ministrijas** (turpmāk – LM) pārziņā esošo aktivitāšu ietvaros pārskata periodā ir veicināta horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošana un uzraudzības rādītāju sasniegšana:

- 1.3.1.1.3.apakšaktivitātē „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība” projekta Nr.1DP/1.3.1.1.3./09/IPIA/NVA/001 „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2”, īstenoto aktivitāšu ietvaros, apmācībās un neformālās izglītības ieguves ietvaros bezdarbnieki un darba meklētāji apgūst IKT gan kā atsevišķas programmas, gan kā vienu no izglītības programmas priekšmetiem. Uzlabojot zināšanas IKT jomā, bezdarbniekiem un darba meklētājiem palielinās iespējas integrēties darba tirgū.
- 1.3.1.1.4.aktivitātē „Kapacitātes stiprināšana darba tirgus institūcijām” projekta Nr.1DP/1.3.1.1.4.0./08/IPIA/NVA/001 „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide” tiek pilnveidota Nodarbinātības valsts aģentūras esošā IT infrastruktūra, kā arī programmnodrošinājums. Projekts tieši sekmē informācijas sabiedrības attīstību, paredzot sabiedrisko pakalpojumu pieejamības ievērojamu uzlabošanu – pašapkalpošanās iespēju nodrošinājumu informācijas tehnoloģiju modernizāciju klientu vajadzībām.
- 1.4.1.2.2.apakšaktivitātē „Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība personām ar redzes un dzirdes traucējumiem” projektā Nr.1DP/1.4.1.2.2./09/IPIA/NVA/001 „Klusuma pasaule”, pamatojoties uz Latvijas Nedzirdīgo savienības 2004.-2006.gada plānošanas periodā īstenotā EQUAL projekta „Klusās rokas” rezultātā speciāli nedzirdīgajiem izstrādāto 42h programmu ar kuras palīdzību, tiek nodrošināta apmācība nedzirdīgām personām (ar priekšzināšanām vai vājām datortehnikas prasmēm), ievērojot klientu vēlmes, dzīvesvietu un citus apstākļus.
- 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes "Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos" 1.kārta” vairākos projektos mērķa grupai ir nodrošināta informācijas tehnoloģijas pieejamība pamata prasmiņu apgūšanā (apgūtas datora apmācības prasmes un interneta lietošana), lai nodrošinātu kvalifikācijas celšanu, izmantojot jaunākās modernās tehnoloģijas, kā arī veicinātu jaunu prasmiņu un iemaņu apgūšanu - izmantot datora lietošanas iemaņas darba meklēšanai, dažādu maksājumu veikšanai, informācijas iegūšanai, sociālo kontaktu uzturēšanai, t.sk. Skype izmantošanai.

Kopumā var secināt, ka LM pārziņā esošo aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros pārskata periodā īstenoto projektu aktivitātes ir veicinājušas horizontālās prioritātes principu ievērošanu, kas paredz informācijas sabiedrības attīstību, veicinot IKT pielietojumu izglītības ieguves procesā un iekļaujoša darba tirgus attīstībā, mazinot „digitālās plaisas” rašanās risku, īpaši sociālās atstumtības riska grupām, kā arī palielinot cilvēku spējas un prasmes izmantot IKT resursus:

- Projektā Nr.1DP/1.3.1.1.3./09/IPIA/NVA/001 „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2” 2012.gadā apmācības IKT jomā uzsāka 2971 dalībnieks jeb 18.4 % no 2012.gadā atbalstu saņēmušajiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem (16 105) , tai skaitā:
 - 268 personas profesionālās apmācības programmās (tai skaitā 187 – datorsistēmas tehniķis; 5 - datorsistēmas tehniķis (E apmācība); 76 – Informācijas ievadīšanas operators);
 - 2703 personas neformālās izglītības ieguves programmās (tai skaitā 1705 - datorzinības (bez priekšzināšanām); 773 - datorzinības (ar priekšzināšanām, specifisku programmu apguve); 26 - Corel Draw Graphics; 45 - Adobe Photoshop un Adobe Illustrator; 23 - Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju (bez priekšzināšanām); 3 - Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju (lietpratējiem); 7 - Solid Work; 14 – Personālo datoru operētāj sistēmu un lietojumprogrammu instalēšana, konfigurēšana un uzturēšana; 38 – Web risinājumu izstrāde; 69 – AutoCAD).
- Projektā Nr.1DP/1.3.1.4.0/08/IPIA/NVA/001 „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide”, atbilstoši projektā plānotajam, apmācīti 16 NVA darbinieki un IT speciālisti par IT specifiskām programmām, kas ir 2.1 % no 2012.gadā apmācīto NVA darbinieku skaita (751).
- Projektā Nr.1DP/1.4.1.2.2./09/IPIA/NVA/001 „Klusuma pasaule” 2.11. aktivitātes „IT tehnoloģijas – dzirdes invalīdu sociālajai rehabilitācijai „@-pasaule”” ietvaros tika organizēti 7 datorapmācības kursi, kuros 36 nedzirdīgie klienti tika apmācīti datorprasmēs, iegūstot zināšanas par jaunākām tehnoloģijām, izpratni par pamatjēdzieniem datorprogrammu lietošanā, e-vides mobilitātes iespējām.

Apakšaktivitātē 1.4.1.2.4. „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” vairākos projektos kopumā 283 mērķa grupas dalībnieki apguvuši pamatiemaņas datora lietošanā, kā piemēram:

- Jūrmalas pilsētas pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs - "Sloka"” projektā „Sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde un iespiešana dienas centrā Jūrmalas pilsētā dzīvojošo Romu tautības iedzīvotājiem” Nr.1DP/1.4.1.2.4/10/APIA/NVA/003 mērķa grupai ir nodrošināta informācijas tehnoloģijas pieejamība pamata prasmju apgūšanā (apgūtas datora apmācības prasmes un interneta lietošana) – 2012.gadā informācijas tehnoloģiju pieejamību izmantoja 104 Romu tautības personas;
- SIA "Senioru aprūpes dienests" projekta „Sociālo pakalpojumu attīstība personām ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī viņu ģimenēm Rīgas pašvaldībā” Nr.1DP/1.4.1.2.4/11/APIA/NVA/018 ietvaros pamatprasmes Interneta un Microsoft Word lietošanā apguvušas 35 personas ar funkcionāliem traucējumiem;
- Priekuļu novada Sociālā dienesta projektā „Sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde un ieviešana pirmspensijas un pensijas vecuma personām Priekuļu novadā” Nr.1DP/1.4.1.2.4/11/APIA/NVA/028 18 mērķa grupas dalībnieki apguvuši datorapmācību, lai nodrošinātu kvalifikācijas celšanu, izmantojot jaunākās modernās tehnoloģijas, un prasmju ilgtspēju darba tirgū, kā arī veicinātu jaunu prasmju un iemaņu apgūšanu - izmantot datora lietošanas iemaņas darba meklēšanai, dažādu maksājumu veikšanai, informācijas iegūšanai, sociālo kontaktu uzturēšanai, t.sk. Skype izmantošanai;
- Biedrības "Ģimenes atbalsta centrs "ATVĒRTĪBA"” projektā „Sociālās rehabilitācijas un motivācijas programmas izstrāde un īstenošana personām, cietušām no prettiesiskām darbībām un smagām dzīves situācijām ģimenē un ārpus tās”

Nr.1DP/1.4.1.2.4/11/APIA/NVA/080 datora un interneta lietošanas iemaņas apguvušas 11 personas;

- Skrīveru novada pašvaldības aģentūras "Sociālās aprūpes centrs "Ziedugravas"" projektā „Alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu ieviešana Skrīveru sociālās aprūpes centrā „Ziedugravas”” Nr.1DP/1.4.1.2.4/11/APIA/NVA/165 11 sociālās aprūpes centra klienti apguvuši pamata prasmes darbam ar datoru.

Veselības ministrija ir sniegusi informāciju, ka tās pārziņā esošās ESF līdzfinansētās 1.3.2.3.aktivitātes „Veselības aprūpes un veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla kompetences, prasmju un iemaņu līmeņa paaugstināšana” ietvaros kritērijs par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu ir vērsts uz to, lai projekta ietvaros tiktu veiktas apmācības darbam ar informācijas tehnoloģijām. 2012.gada ietvaros apmācītas 1 786 ārstniecības personas IT jomā.

Valsts kanceleja ir norādījusi, ka projektu iesniedzējiem organizētajos semināros tiek sniegta informācija par horizontālo prioritāšu īstenošanu un projektu iesniegumu veidlapas aizpildīšanu attiecībā uz horizontālo prioritāti. Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – SIF) interneta mājas lapā www.sif.lv pieejami metodiskie norādījumi projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanai, kur tiek norādīta informācija par sadaļas par horizontālo prioritāšu veicināšanu projekta ietvaros aizpildīšanu, kā arī vispārīga informācija par katru prioritāti. Lai iegūtu vairāk informācijas par informācijas sabiedrības horizontālo prioritāti un tās integrēšanu projektā, projektu iesniedzējiem tiek rekomendēts iepazīties ar izstrādātajām vadlīnijām „Vadlīnijas par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ievērošanu ES fondu projektu iesniegumu atlasē un īstenošanā”, kas pieejamas mājas lapā www.esfondi.lv.

2012.gadā Valsts kancelejā un SIF tika turpināta 2010.gadā izstrādātās Projektu elektroniskās vadības sistēmas uzlabošana, kur pieejama informācija par katru projektu no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz projekta noslēgumam, kā arī iespējams sagatavot dažāda veida atskaites, pārskatus, kopsavilkumus utt. 2012.gadā minētā sistēma papildināta, veicot procesu pilnveidi, automātiskā datu transporta uz SF KF VIS pilnveidi, automātiskā datu transporta uz SIF mājas lapu un filtru pilnveidi (piem., nodrošinot automātisku projektu ietvaros tapušo nodevumu atspoguļošanu SIF mājas lapā un projektu meklētājā), veicot izmaiņas datu atlasē algoritmā un citas izmaiņas atbilstoši SF KF VIS 3.versijai, veicot horizontālo prioritāšu sadaļas papildināšanu, u.c.

Valsts kancelejas pārziņā esošās 1.5.1.3.aktivitātes ietvaros plānots attīstīt vai pilnveidot projekta iesniedzēja sniegto pakalpojumu pieejamību, pamatojoties uz kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu vai pilnveidošanu, kā arī plānots uzlabot elektronisko pakalpojumu kvalitāti vai pieejamību noteiktā nozarē, institūcijā vai pašvaldībā. 1.5.1.3.2.apakšaktivitātes ietvaros projektos paredzēts attīstīt vai pilnveidot projekta iesniedzēja vai sadarbības partnera institūcijas vai projekta mērķa grupas informācijas sistēmas vai uzlabot elektronisko pakalpojumu kvalitāti vai pieejamību noteiktā nozarē, institūcijā vai pašvaldībā, vai mērķa grupas apmācībām par informācijas komunikāciju tehnoloģiju iespējām. Pārskata periodā 1.5.1.3.2.apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem tika saņemts un izvērtēts 1 ikgadējais pārskats par 2012.gadu, kam bijusi pozitīva ietekme uz prioritāti „Informācijas sabiedrība”. Īstenotā projekta rezultātā 2012.gadā izveidota/uzlabota 1 informācijas sistēma (tas ir, sabiedriskā transporta tīkla modelis Vidzemes reģionā), nodrošināta projekta materiālu brīva pieeja elektroniski un apmācītas 15 personas par IKT iespēju izmantošanu (tas ir, apmācīti darbam ar izstrādāto sabiedriskā transporta modeļa IT risinājumu, lai nākotnē nodrošinātu kvalitatīvu lēmumu pieņemšanu par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitatīvu sniegšanu). 1.5.2.2.aktivitātes īstenošana tiešā veidā sekmēs horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķu sasniegšanu - nodrošinot atbalstu 1.5.2.2.aktivitātes ietvaros sociālajiem partneriem un NVO un paplašinot to līdzdalības

iespējas politikas izstrādē un ieviešanā, iespējams nodrošināt arvien plašāku interešu pārstāvniecību politikas procesā un sabiedrības informētības līmeņa paaugstināšanos.

1.5.2.2.2.apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem tika saņemti un izvērtēti 54 ikgadējie pārskati par 2012.gadu. 33 projektiem jeb 61% bijusi pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, 21 projektam – neitrāla.

Īstenoto projektu rezultātā 2012.gadā izveidotas vai uzlabotas 14 informācijas sistēmas (iestādes resursu un dokumentu pārvaldīšanas sistēmas, elektronisko pastu izmantošana, datu bāzes, interneta mājas lapas), elektronizēts 1 NVO piedāvātais pakalpojums un apmācītas 263 personas par IKT iespēju izmantošanu (NVO biedri, darbinieks, sadarbības partneri).

1.5.2.2.3.apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem saņemti un izvērtēti 75 ikgadējie pārskati par 2012.gadu. 35 projektiem jeb 47% bijusi pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, 40 projektiem jeb 53% – neitrāla.

Īstenoto projektu rezultātā 2012.gadā izveidotas vai uzlabotas 2 informācijas sistēmas (iestādes resursu un dokumentu pārvaldīšanas sistēmas, elektronisko pastu izmantošana, datu bāzes, interneta mājas lapas), elektronizēts 1 pašvaldības piedāvātais pakalpojums un apmācītas 346 personas par IKT iespēju izmantošanu.

Valsts kanceleja kā labās prakses piemērus horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanā ir norādījusi šādus projektus:

- Nr.1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/025 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana Vidzemes plānošanas reģionā” - projekta ietvaros izveidots sabiedriskā transporta modelis, ņemot vērā Vidzemes iedzīvotāju vajadzības un sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju kapacitāti, kas savukārt parāda reģiona iedzīvotāju iespējas saņemt valsts, pašvaldību un citus nepieciešamos pakalpojumus, izmantojot sabiedrisko transportu. Izveidotais modelis darbojas kā datorizēts maršruta sistēmas atainojums reālajā laikā, kurā ir redzami visi pašreizējie reģiona maršruti. Tos pārplānojot, sistēmā jau laicīgi var izvērtēt, kādu ietekmi izmaiņas atstās uz kopējo reģiona sabiedriskā transporta plūsmu;
- Nr.1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/037 „Kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai Liepājas pilsētas un Grobiņas novada pašvaldībās” - projekta ietvaros pašvaldību mājas lapās www.liepaja.lv un www.grobina.lv tika izveidots sabiedrisko apspriešanu modulis, ar kura starpniecību plānots aptvert lielāku pašvaldību iedzīvotāju skaitu sabiedrisko apspriešanu viedokļu izziņošanai, tādējādi nodrošinot plašāku viedokļu atspoguļojumu un atvieglojot nepieciešamo lēmumu pieņemšanu;
- Nr.1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/051 „ES fondu un citu ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanas un vadības pilnveide Rīgas plānošanas reģionā II” - projekta ietvaros tika izstrādāts interaktīvais elektroniskais buklets par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansējuma iespējām, kas ievietots ērtā informatīvā vidē. Bukletā ir apkopota informācijas par Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās īstenotajiem projektiem, kurus iespējams atlasīt pēc interesējošās tēmas. Jebkuram interesentam ir iespēja elektroniski pieteikties gan uz jaunumiem, gan arī atlasīt jaunāko informāciju par projektu konkursiem un pasākumiem, tādējādi nodrošinot ērtu un ātru sev nepieciešamās informācijas atlasī un pieejamību;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/001 „Biedrības „Latvijas Lauku forums” administratīvās kapacitātes stiprināšana aktīvas un kvalitatīvas nevalstiskā sektora līdzdalības nodrošināšanai reģionālās attīstības rīcības politikā un Ministru Kabineta Komitejā” - projekta ietvaros izstrādāts e-rīks www.nvo.kompetences.lv, kas faktiski ir NVO interešu datu bāze, kurā ikviens lietotājs var pierēģistrēties uz sev interesējošo informāciju. Šo e-rīku var izmantot arī citas iestādes, kurām konkrētu jautājuma risināšanā nepieciešams piesaistīt NVO pārstāvjus, jo tā nodrošina ātru informācijas apriti tieši starp tām

organizācijām, kuras ir ieinteresētas konkrētā problēmjautājuma risināšanā. 20.12.2012. Valsts kancelejai tika iesniegti priekšlikumi vadlīnijām par e-rīku (mājas lapas, sociālie tīkli u.c.) izmantošanu sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai politikas plānošanas procesā;

- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/006 Jēkabpils novada biedrību kapacitātes paaugstināšana sociālajā jomā „Pasniedz roku!” - projekta ietvaros veikta 60 dalībnieku apmācība par IT resursu pielietojumu sociālā atbalsta sniegšanā, informācijas meklēšanas un tālmācības iespējām internetā, kā arī interneta resursu praktisko pielietojumu;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/015 „Biedrības „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” kapacitātes stiprināšana līdzdalībai sociālo pakalpojumu cilvēkiem ar invaliditāti plānošanas un kvalitātes izvērtēšanas procesos” - projekta ietvaros tika izstrādātas interaktīvās vadlīnijas sociālo pakalpojumu sniedzējiem par dzīves kvalitātes nodrošināšanu cilvēkiem ar invaliditāti. Veidojot interaktīvos tiešsaistes materiālus, kas pieejami biedrības mājas lapā www.lkndz.lv, tika ņemti vērā informatīvās vides pieejamības principi, nodrošinot iespēju mainīt burtu izmēru ievietotajai informācijai, lai informācija būtu pieejama arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Anketa sociālo pakalpojumu kvalitātes vērtēšanai ir veidota izmantojot vieglās valodas principus;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/048 „„Papardes zieds” un partneru administratīvās kapacitātes stiprināšana līdzdalībai ar seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām saistīto lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību līmenī” - projekta ietvaros izveidotas 10 īsfilmas ar mērķi sekmēt plašākas sabiedrības pastāvīgā viedokļa veidošanu par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jautājumiem, kas ievietotas biedrības mājas lapā www.papardeszieds.lv, un kas šobrīd ir īpaši aktuāla tēma saistībā ar publiskajām diskusijām;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/083 „Lietišķo sieviešu apvienības administratīvās kapacitātes celšana” - projekta ietvaros tika izstrādāti divi elektroniskie apmācību pakalpojumi "Sieviešu Akadēmija" un "Mentoringa programma", kas faktiski ir neformālās izglītības un pieredzes apmaiņas programmas, kuru mērķis ir veidot savstarpēju atbalstu ar uzsvaru “stiprākais atbalsta un sniedz padomu vājākam”;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/107 „NVO līdzdalības kapacitātes stiprināšana ĢMO aprites politikas jautājumos un inovatīvā publiskā pakalpojuma „Brīvs no ĢMO” attīstīšanā” - projekta ietvaros biedrības mājas lapā www.brivsnogmo.lv tika izstrādāts jauns elektroniskais pakalpojums "Brīvs no ĢMO", ar kura starpniecību sabiedriskās ēdināšanas iestādes elektroniski var reģistrēties sadarbības partnera Viesnīcu un restorānu asociācijas mājas lapā www.hotels-restaurants.lv, lai saņemtu apliecību, ka ēdināšanas pakalpojuma nodrošināšanā netiek izmantota ĢMO pārtika;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/108 „Latvijas automoto biedrības administratīvās kapacitātes stiprināšana satiksmes dalībnieku zināšanu līmeņa paaugstināšanai” - projekta ietvaros biedrības mājas lapā <http://www.lamb.lv/?id=82> izveidota virtuālā bibliotēka, kurā apkopoti skaidrojumi par dažādiem satiksmes drošības jautājumiem, kā arī izveidota satiksmes dalībnieku foruma sadaļa, tādējādi nodrošinot interesentu viedokļu apmaiņu un uzdot neskaidros jautājumus;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/114 „NVO ekspertīze veselības rīcībpolitikas izstrādē” - projekta ietvaros izveidota jauna mājas lapā www.veselibaspolitika.lv, lai veicinātu sabiedrības, tai skaitā veselības NVO, izpratni un iesaisti veselības aprūpes politikas izveidē un ietekmēšanā. Apmeklējot mājas lapu, ikviens var iepazīties ar pašreizējo veselības aprūpes sistēmu Latvijā un Eiropā, jaunākajiem likumprojektiem, iegūt zināšanas par interešu aizstāvību, kā arī citu, ikvienam pacientam un pacientu pārstāvošajām NVO, noderīgu informāciju. Mājaslapā iestrādāta iespēja reģistrēties sistēmā un nodrošināta tiešsaistes iespēja;

- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/127 „Latvijas patērētāju tiesību aizsardzības biedrību kapacitātes stiprināšana patērētāju strīdu risināšanā un līdzdalībā normatīvo aktu izstrādāšanā” - projekta īstenotāja tīmekļa vietnē www.pateretajs.lv tika izveidota informatīvā sadaļa par alternatīvo strīdu izskatīšanas mehānismu izmantošanu patērētāju strīdu risināšanā, lai nodrošinātu informācijas elektronisku pieejamību un iedzīvotāju informētību. Papildus interneta tīmekļa vietnē www.youtube.com ievietota projekta ietvaros sagatavotā informatīvā filma par alternatīvu strīdu izskatīšanas mehānismu izmantošanu;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/142 „Liepājas Neredzīgo biedrības personāla kvalitatīvās izaugsmes veicināšana” - projekta ietvaros tika izstrādāta biedrības pašnovērtējuma rokasgrāmata, kurā veikts biedrības darbības novērtējums pēc CAF metodes, veikti sociālo pakalpojumu kvalitātes mērījumi, kā arī izstrādāta biedrības stratēģija, un tā ievietota biedrības mājas lapā www.redzigaismu.lv. Papildus, lai nodrošinātu organizācijas biedru informētību, izstrādātais dokuments ir izdots arī Braila rakstā;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/175 „Jauna un inovatīva tūrisma pakalpojuma attīstīšana Kurzemē” - projekta ietvaros izstrādātās mājas lapas www.madeinkurzeme.lv sadaļā "E-apmācības" ievietots video rullītis par apmācībām par tūrisma produktu veidošanu, tūrisma produktu iekļaušanu zīmолā "Ražots Kurzemē", produktu noformējumu un dizainu un tūrisma produktu mārketingu. Video rullītis noformēts tādā veidā, lai arī cilvēki ar redzes traucējumiem vai cita veida traucējumiem spētu uztver un izlasīt sagatavoto informāciju, tādējādi nodrošinot informācijas pieejamību pēc iespējas plašākai mērķa auditorijai;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/11/APIA/SIF/184 „Latgales uzņēmēju biedrību cilvēkresursu kapacitātes paaugstināšana Eiropas Savienības finansēto projektu jomā” - projekta ietvaros pilnveidota biedrības mājas lapa www.rub.lv, kas biedrības biedriem pieejama pēc reģistrācijas (pieteikšanās), tas ir, ievērojot lietotāju autentifikāciju un piekļuves tiesību kontroli, kurā tiem ir pieejami biedrības darbības materiālu datu bāze. Faktiski mājas lapa nodrošina atbalstu biedrības pamatfunkciju veikšanai (piemēram, veicinot informācijas apmaiņu, apkopojot viedokļus no elektronisko diskusiju platformām), kā arī nodrošina efektīvāku biedrības resursu pārvaldīšanu (e-pasta ziņas, lietotāju autentifikācija, datu uzglabāšana);
- Nr.1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/068 „Balvu novada pašvaldības darbinieku kapacitātes paaugstināšana Eiropas Savienības un citu ārvalstu fondu līdzekļu piesaistē” - projektā organizēto apmācību ietvaros tika apmācīti 30 pašvaldību darbinieki par projekta dokumentu elektronisku koplietošanu un mākoņdatošanas pakalpojumu izmantošanu, tas ir, dokumentu kopīgu rediģēšanu un koplietošanu; dokumentu augšupielādi un koplietošanu; par kalendāru un plānotāju izveidi, to koplietošanu; tiešsaistes aptauju izveidošanu un publicēšanu, projekta mājaslapas izveidošanu tīmeklī, tādējādi sniedzot tiešu ieguldījumu speciālistu IKT prasmju attīstīšanā un efektīvākā ikdienas darbu pienākumu veikšanā, optimizējot gan laika, gan finanšu resursus;
- Nr.1DP/1.5.2.2.3/11/APIA/SIF/097 „Ķeguma novada pašvaldības un tās iestāžu darbinieku kapacitātes stiprināšana” - projektā organizēto apmācību ietvaros tika apmācīti 28 pašvaldību darbinieki veiksmīgā projektu prezentēšanā, izmantojot MS Office Power Point 2010. Papildus 5 darbiniekiem bija iespēja apgūt praktiskas iemaņas kā strādāt ar MS Project 2007, tādējādi sniedzot tiešu ieguldījumu speciālistu IKT prasmju attīstīšanā un pielietošanā;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/096 „Reģionālo cilvēku ar invaliditāti un prognozējamu invaliditāti organizāciju līdzdalības resursu stiprināšana politikas plānošanā un ieviešanā” - pārskata periodā uzsākts darbs pie "Elektroniskās līdzdalības ābece" izstrādes, kas plānots kā interaktīvs mācību materiāls apmācībām cilvēkiem ar invaliditāti. Materiāla

elektroniska izstrāde un pieejamība dos iespēju cilvēkiem ar invaliditāti iegūt informāciju par savām līdzdalības iespējām gan Latvijā, gan Eiropā, jo īpaši tiem dalībniekiem, kuri zināmu apstākļu dēļ nevarēs piedalīties projekta ietvaros organizētajās apmācībās;

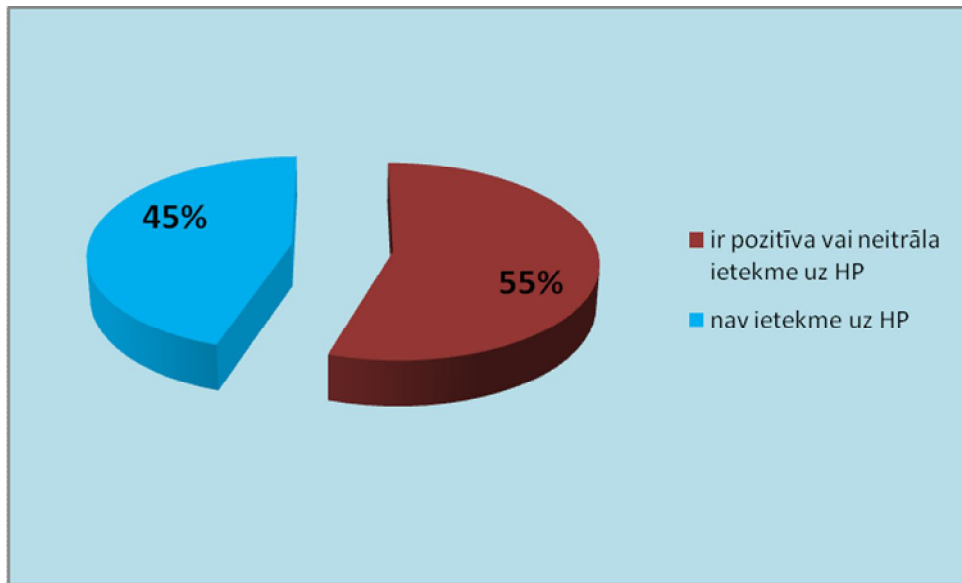
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/197 „Biedrības „Preiļu NVO centrs” dalīborganizāciju kapacitātes stiprināšana” - projekta ietvaros organizēto apmācību nodrošināšanai par starptautisko un pārrobežas sadarbības projektu īstenošanu biedrība izmantoja mobilo datorklasi, kā rezultātā tika novērsta situācija, ka attālinātas dzīves vietas dēļ un ierobežoto resursu dēļ kāds no projekta dalībniekiem nevarētu piedalīties projekta ietvaros organizētajās apmācībās. Apmācību ietvaros dalībnieki tiešā veidā uzlaboja savas prasmes IKT jomā, tādējādi sniedzot ieguldījumu neformālo prasmju attīstīšanā. Semināru materiāli elektroniski pieejami biedrības mājas lapā www.preilunvo.lv, lai nepieciešamības gadījumā apmācību dalībnieki tos varētu izmantot ikdienas darbu pienākumu veikšanai;
- Nr.1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/205 „Dzīvnieku aizsardzības organizāciju kapacitātes stiprināšana dzīvnieku aizsardzības jomā” - projekta ietvaros tika izstrādāts portāls <http://www.dzivniekupolicija.lv>, lai, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, atvieglotu pieeju informācijai un zināšanām sabiedrības daļai, kam rūp dzīvnieku aizsardzība, bet kas līdz šim ir bijusi salīdzinoši maz informēta par dzīvnieku aizsardzības pamatvērtībām, mērķiem, aktualitātēm, par palīdzības iespējām dzīvnieku patversmēm, palīdzības sniegšanu dzīvniekiem, kas nonākuši nelaimē. Portālā vienuviet apkopota būtiskākā un nepieciešamākā informācija, lai persona spētu patstāvīgi orientēties dažādās ar dzīvnieku aizsardzību saistītās jomās: vispārēja informācija par dzīvnieku aizsardzību; palīdzības iespējas problēmsituācijās, kurās iesaistīts dzīvnieks, ar piesaisti Latvijas kartei un iespēju iegūt aktuālo informāciju un palīdzību tieši notikuma vietas tuvumā; sludinājumu izvietošanas iespējas dzīvnieka atrašanas vai pazušanas gadījumā, kas sasaistīts ar sociāliem tīkliem, informāciju īsā laika posmā nosūtot plašai auditorijai; juridisko konsultāciju dzīvnieku aizsardzības jautājumos pieejamība u.c. Līdz 2012.gada beigām aktīvi tika izmantota sludinājumu sadaļa, kurā ikvienam interesentam ir iespēja bez maksas pievienot sludinājumus par atrastu vai pazudušu dzīvnieku, kā arī par dzīvnieku, kuram tiek meklētas jaunas mājas. Kā arī šī sadaļa ir piesaistīta Latvijas kartei, tādējādi vizuāli redzot dzīvnieku pazušanas un atrašanas vietas.

Apkopjot iepriekš minēto, var secināt, ka labās prakses piemēri darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" ietvaros pamatā ir saistīti ar informāciju un komunikāciju tehnoloģiju lietošanas apmācību, lai paaugstinātu projekta mērķa grupas profesionalitāti un iespējas darba tirgū.

2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007. – 2013.gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 27 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējums ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību) un saskaņā ar Ministru

kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu 55% no tām ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 3.attēlā).

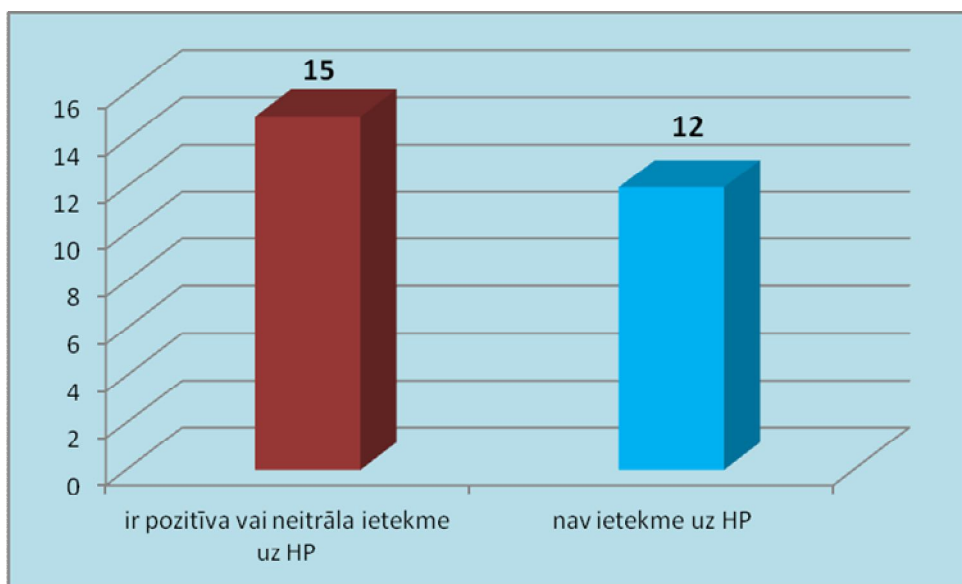

3.attēls. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Visas darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitātes iedalās:

- 15 aktivitātēm* ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 12 aktivitātēm* nav ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 4.attēlā)

* ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.

4.attēls. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" prioritārie mērķi ir:

1. Sekmēt starptautiski konkurētspējīgas zinātnes attīstību, stiprinot zinātnes un pētniecības potenciāla kapacitāti un sniedzot atbalstu zinātnes infrastruktūras modernizācijai, veicināt zināšanu pārnese tautsaimniecībā un uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības nostiprināšanos;
2. Veicināt pieeju finansējumam komercdarbības attīstībai, vienlaicīgi samazinot tiešā valsts atbalsta negatīvo ietekmi uz tirgus konkurenci un efektīvāk izlietot valsts atbalsta līdzekļus, tos izmantojot atkārtoti uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā vai piemērojot multiplikatoru;
3. Veicināt jaunu komersantu rašanos un paaugstināt esošo komersantu konkurētspēju.

Viens no informācijas sabiedrības elementiem ir komersantu tehnoloģiskā izcilība un elastība. Tas nozīmē, ka informācijas sabiedrības attīstība sniedz ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, gan piedāvājot jaunus pakalpojumus un izmantojot jaunās tehnoloģijas komercdarbības inovāciju veikšanai, gan arī attīstoties pašai informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozarei. Attiecīgi šādu darbību sekmēšana darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ietvaros veicinās informācijas sabiedrības attīstību Latvijā.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 4 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 19 informācijas sistēmas;
- iegādātas 30 datortehnikas vienības;
- apmācīti 192 cilvēki IKT jomā.

Norādāms, ka rādītāja „apmācīti cilvēki IKT jomā” vērtības lielākā daļa ir sasniegta Ekonomikas ministrijas 2.1.2.1.1.apakšaktivitātes „Kompetences centri”, 2.1.2.4.aktivitātes „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” un 2.1.2.2.2.apakšaktivitātes „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā (2.kārta)” ietvaros, kā arī 2.1.2.4.aktivitātes „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” ietvaros ir sasniegta lielākā daļa no kopējās darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" aktivitāšu rādītāju „izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas” un „iegādātas datortehnikas vienības” vērtības. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu sasniegto uzraudzības rādītāju apjoms ir pieaudzis (skat. 3.tabulu). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

3.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 2.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g.	1	1	19	30

beigām				
Uz 2011.g. beigām	4	7	43	215
Uz 2012.g. beigām	8	26	73	407

Ekonomikas ministrija savā ziņojumā ir norādījusi, ka informācija par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” tika sniegta 8 semināros (dalībnieku skaits – 436), piemēram, semināros par 2.3.1.1.1.aktivitāti „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketing”, 2.3.2.3.aktivitāti „Klasteru programma”.

2.3.1.2.aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” ietvaros informācija pārskata periodā tika izplatīta, izmantojot interneta portālus www.liaa.gov.lv, www.idejukauss.lv, www.firmasnoslepums.lv, www.inovacijasbusins.lv un citus elektroniskos informācijas nesējus. Projekta ietvaros izstrādāts saturs un veikta tehniskā izstrāde Inovāciju portālam www.innovativelatvia.lv, kurā iekļauta visa aktuālā informācija par inovācijām uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, t.sk informāciju par motivācijas programmas aktualitātēm.

Horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešana tiek sekmēta arī ar to, ka projektu iesniedzējiem ir iespēja iesniegt projektus, izmantojot e-parakstu.

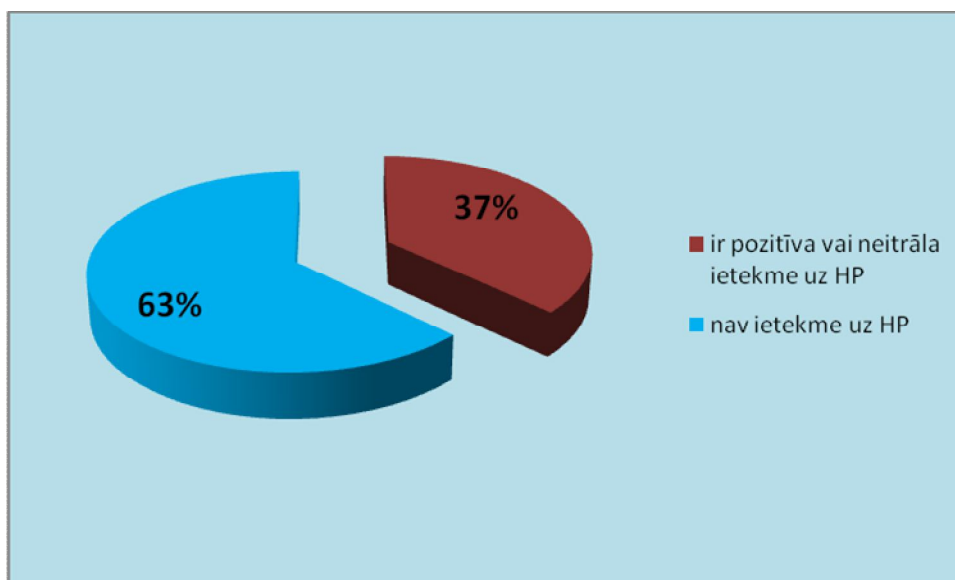
Ekonomikas ministrija ir sniegusi informāciju, ka, lai veicinātu horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu, 2.3.1.1.1.apakšaktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketing”, izvērtējot projektu iesniegumus, papildus punkti tiek piešķirti, ja projekta iesniedzējs darbojas informācijas un tehnoloģiju IKT nozarē, ņemot vērā, ka ar lielāku punktu skaitu tiek novērtēti projektu iesniegumi, kas tiek īstenoti nozarēs ar augstāku pievienoto vērtību. Pārskata periodā tika apstiprināti 66 projekti, kuros paredzētās darbības saistītas ar IKT nozari -, no tiem 2012.gadā tika pabeigti 26 projekti.

Zemāk uzskaitītajās aktivitātēs projektu ieviešana ir cieši saistīta ar IKT attīstību Latvijā kopumā, jo aktivitātes nosacījumi paredz jaunu tehnoloģiju izstrādi, esošo tehnoloģisko procesu pilnveidi u.c. darbības:

- 2.1.2.1.1. apakšaktivitātē „Kompetences centri” – tiek ieviesti 6 projekti par kopējo ES fondu līdzfinansējumu 37 373 552,46 latu;
- 2.1.2.1.2.apakšaktivitātē „Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti” – tiek ieviesti 8 projekti par kopējo ES fondu līdzfinansējumu 1 898 939,03 latu;
- 2.1.2.2.1.apakšaktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” – līdz 31.12.2012. ir pabeigti 77 projekti par kopējo ES fondu finansējumu 5 747 329,54 lati un 4 projekti par kopējo ES fondu līdzfinansējumu 144 976,30 lati ir ieviešanas stadijā;
- 2.1.2.2.2.apakšaktivitātē „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” - 31.12.2012. ir pabeigti 45 projekti, kuros ietekme uz horizontālo prioritāti ir pozitīva un 44 projekti par kopējo ES fondu līdzfinansējumu 17 328 387,79 lati ir ieviešanas stadijā, kuru ietekme uz horizontālo prioritāti tiks novērtēta pēc projektu pabeigšanas;
- 2.1.2.4. apakšaktivitātē „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” līdz 31.12.2012. ir pabeigti 7 projekti par kopējo ES fondu finansējumu 14 993 356,88 lati un 32 projekti par kopējo ES fondu līdzfinansējumu 68 156 639,32 lati ir ieviešanas stadijā.

2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007. – 2013.gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 71 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes/apakšaktivitātes ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējums ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību) un 37% no tām ir pozitīva ietekme vai neitrāla ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 5.attēlā).

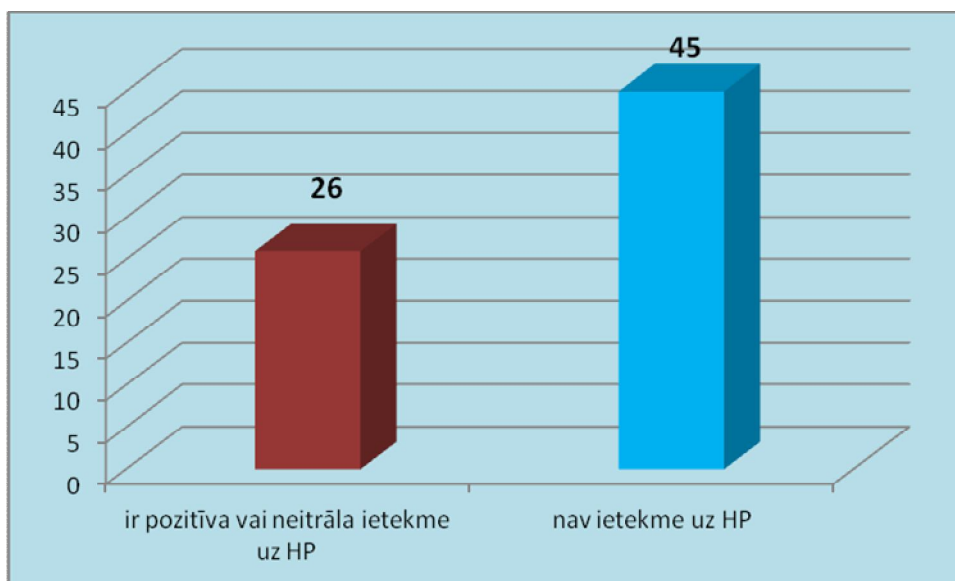

5.attēls. Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitātes/apakšaktivitātes saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu pēc to ietekmes uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” iedalās šādi:

- 26 aktivitātēm/apakšaktivitātēm ir pozitīva ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 45 aktivitātēm/apakšaktivitātēm ir neitrāla ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 6.attēlā)

* ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.

6.attēls. Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 201 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 165 informācijas sistēmas;
- iegādātas 14 082 datortehnikas vienības;
- elektronizēti 120 sabiedriskie pakalpojumi;
- uzlaboti 86 sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni;
- apmācīti 3144 cilvēki IKT jomā.

Līdz pārskata perioda beigām darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros uzraudzības rādītāji ar vislielāko sasniegto vienību skaitu ir „izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli” – 201, „izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas” – 165, „iegādātas datortehnikas vienības” - 14 082 un „apmācīti cilvēki IKT jomā” - 3144. Tas ir skaidrojams ar to, ka darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" mērķis ir sniegt atbalstu izglītības, nodarbinātības, veselības un sociālo pakalpojumu infrastruktūras modernizācijā.

Lielāko īpatsvaru rādītāja „izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli” apjomā sastāda Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.2.2.1.2.apakšaktivitātes „Izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 117, rādītāja „izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas” - Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.1.2.1.1.aktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 86, rādītāja „iegādātas datortehnikas vienības” - Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.1.1.1.aktivitātes „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras

uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 498 un 3.1.2.1.1.aktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 780 un Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.2.2.1.2.apakšaktivitātes „Izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 11 479, rādītāja „Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi” - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 43; rādītāja „Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 17; rādītāja „apmācīti cilvēki IKT jomā” - VARAM ministrijas administrētās 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 408 un Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.2.2.1.2.apakšaktivitātes „Izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 2588.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies visās kategorijās (4.tabula). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

4.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 3.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	161	41	884	13	1	348
Uz 2011.g. beigām	687	176	4636	24	29	1411
Uz 2012.g. beigām	888	341	18718	144	115	4555

Jānorāda, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

Finanšu ministrija savā ziņojumā ir norādījusi, ka ES fondu Tehniskās palīdzības 2.kārtas projektos ir paredzēti:

- aktuālās informācijas par ES fondiem pieejamības nodrošināšanai mājas lapā internetā;
- uz ziņojuma sagatavošanas brīdi seši finansējuma saņēmēji norādījuši, ka nodrošina šādas informācijas publicēšanu savā pārziņā esošajās interneta mājas lapās;
- astoņos projektos paredzētas aktivitātes, lai attīstītu un uzturētu ES struktūrfondu projektu vadības informācijas sistēmas, 2012.gadā plānotās aktivitātes tika nodrošinātas;

- tehniskās palīdzības projektos arī ir paredzētas aktivitātes, lai nodrošinātu interesentiem iespēju elektroniski pieteikties ES fondu aktualitāšu saņemšanai un semināru apmeklēšanai. Pamatojoties uz finansējuma saņēmēju norādīto informāciju, šādu iespēju pašlaik nodrošina Valsts kase un Kultūras ministrija TP projektu ietvaros.

Pārskata periodā tehniskās palīdzības projektu ietvaros veiktie pasākumi un ieguldījums informācijas sabiedrības attīstībā ir vērtējams pozitīvi, jo ar dažādu intensitāti tiek uzlabotas un aktualizētas tīmekļa vietnes, uzlabotas informācijas sistēmas, iegādātas jaunas datortechnikas vienības, finansējuma saņēmēju mājas lapās tiek ievietoti dažādi metodiskie materiāli un ieviests drošs e-paraksts, kas vienlaikus stiprina arī ES fondu vadībā iesaistīto institūciju kapacitāti.

IZM ir uzskaitījusi specifiskās publicitātes aktivitātes (VIAA iniciētas), kas veicinājušas horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu: Latvijas Radio 2 raidījums „Eiropas josta” ietvaros tika sniegta informācija par šādiem projektiem:

- 07.04.2012. Ikšķiles novada pašvaldības īstenotais projekts ERAF aktivitātē „Izglītības iestāžu informatizācija” (3.2.2.1.2.apakšaktivitāte); tā gaitā Tīnūžu pamatskola ir apgādāta ar portatīvajiem datoriem un multimediju tehnikas komplektu, kurā ietilpst interaktīvā tāfele un projektors.
- 15.09.2012. Priekules novada domes īstenotais projekts ERAF aktivitātē „Izglītības iestāžu informatizācija” (3.2.2.1.2.apakšaktivitāte). Datortechnika ir uzstādīta piecās skolās: Bunkas pagasta Krotas Kronvalda Ata pamatskola, Kalētu pagasta pamatskola, Priekules vidusskola, Virgas pamatskola, Gramzdas pamatskola.

IZM ir norādījusi, ka pārskata periodā, galvenokārt, vērojams tādu HP „Informācijas sabiedrība” rādītāju progress kā „apmācīto cilvēku skaits IKT jomā”, „iegādāto datortechnikas vienību skaits” un „izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits”. Minētie rādītāji tiek sasniegti arī teritoriālajā griezumā.

Satiksmes ministrija ir sniegusi šādu informāciju par labo praksi attiecībā uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu tās administrētajās aktivitātēs:

- 3.2.1.3.2. apakšaktivitātes „Satiksmes drošības uzlabojumi Rīgā” ietvaros pārskata periodā pabeigta 3 projektu īstenošana, no tiem specifiskas aktivitātes, kas veicinājušas horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu bija paredzētas 2 projektos (Nr.3DP/3.2.1.3.2/10/IPIA/CFLA/002 un Nr.3DP/3.2.1.3.2/10/IPIA/CFLA/006) un sasniegtās vērtības iekļautas pārskatā par 2011.gadu. 2012.gadā sasniegtas vērtības projektā Nr.3DP/3.2.1.3.2/10/IPIA/CFLA/001 - 5 luksofori tika savienoti ar Rīgas domes Satiksmes departamenta SVC un projektā Nr.3DP/3.2.1.3.2/10/IPIA/CFLA/003 - 2 luksofori savienoti ar Rīgas domes Satiksmes departamenta SVC.
- 3.2.2.3. aktivitātes „Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā” ietvaros pārskata periodā apstiprināts projekts „Nākamās paaudzes elektronisko sakaru tīklu attīstība lauku reģionos”, kurš paredz šādu pasākumus horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” veicināšanai: plānots nodrošināt iespēju saņemt platjoslas interneta pakalpojumu (30Mbit/s un vairāk) par vienādā līmeņa cenu neatkarīgi no pieslēguma vietas.

Veselības ministrija ir norādījusi, lai arī 3.1.5.1.1.apakšaktivitātes „Ģimenes ārstu tīkla attīstība” projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos nav kritērija par horizontālo prioritāšu īstenošanu, apakšaktivitāte tiešā veidā sekmē informācijas sabiedrības attīstību, jo no ERAF līdzekļiem ģimenes ārstiem ir iespēja iegādāties dažādas IT ierīces. Pārskata periodā noslēgto līgumu ar finansējuma saņēmējiem ietvaros paredzēts iegādāties 13 galda datorus, 23 portatīvos datorus, 5 planšetdatorus, 13 monitorus, 12 printerus, 2 skenerus, 17 daudzfunkcionālās iekārtas, 7 faksus, 10 telefonus un 24 specializēto programmatūru, bet ņemot vērā, ka Nacionālā veselības dienesta izsludinātais centralizētais iepirkums ir beidzies bez rezultātiem, minētās iekārtas vēl

nav piegādātas. 2012.gada 31.oktobrī tika atkārtoti izsludināts atklāts konkurss “Ārstniecības procesa nodrošināšanai nepieciešamo datoru un biroja tehniskas iegāde primārās veselības aprūpes ārstu praksēm” (id. Nr.VM NVD 2012/33 ERAF). 2013.gada 8.martā tika paziņoti konkursa rezultāti, kuri tika apstrīdēti. Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2013.gada 15.aprīļa lēmums Nr.4-1.2/13-127uzdod par pienākumu Nacionālajam veselības dienestam līdz 2013.gada 14.maijam atkārtoti izvērtēt atklātā konkursā iesniegtos piedāvājumus.

Veselības ministrijas administrētās 3.1.5.2.aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” ietvaros ir kritērijs par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu, kas ir vērsts uz to vai projektā paredzēts ievieidot un pilnveidot informācijas tehnoloģiju tīklu. Aktivitātes ietvaros plānots ieviest vienoto neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmu, iegādāties un uzstādīt tās darbināšanai nepieciešamo aprīkojumu un datortehniku. Ņemot vērā, ka aktivitātes ietvaros ir piešķirtas virssaistības ERAF LVL 9 456 260.00 apmērā, finansējuma saņēmējs plāno papildus iegādāties Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta funkciju nodrošināšanai nepieciešamu specializēto autotransportu un aprīkojumu. Uz pārskata perioda beigām projekta ietvaros ir iegādāti 156 datori ar operētājsistēmu, 82 datori bez operētājsistēmas, 301 monitors, 50 portatīvie datori, 85 Tildes Birojs 2008, 206 Microsoft Office programmatūras licences un Antivīrusu licences darba stacijām, 74 nepārtraukti elektrobarošanas avoti (UPS), 183 datori Vienotās IS darbības nodrošināšanai NMP punktos, 4 projektori, 9 multifunkcionālās iekārtas, 100 mobilās rācījas, kā arī kopumā tiks iegādāts un aprīkots vismaz 180 specializēts autotransports Operatīvā medicīniskā autotransporta parka atjaunošanai.

Pārskata periodā 3.1.5.2.aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” vienīgajā projektā Nr.3DP/3.1.5.2.0/09/IPIA/VSMTVA/001 „Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru” 2012.gadā izveidots/ uzlabots Vienotais datu pārraides tīkls, izveidots/ uzlabots komunikāciju jeb zvanu saņemšanas un apstrādes risinājums (NMP izsaukumu un citu zvanu apstrādes risinājums), resursu vadības sistēma (NMP dienesta resursu uzskaitē) un defibrilatoru Lifepack datu apstrādes risinājums, kā arī iegādātas 100 mobilās rācījas.

3.1.5.1.2.apakšaktivitātes „Veselības aprūpes centru attīstība” un 3.1.5.3.1.apakšaktivitātes „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” ietvaros ir kritērijs par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu, kas ir vērsts uz to vai projektā paredzēts izveidot vai pilnveidot iekšējo komunikāciju tīklu.

Veselības ministrija ir sniegusi šādu informāciju par pārskata periodā 3.1.5.3.1.apakšaktivitātes „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” ietvaros veiktajām aktivitātēm, kas ir veicinājušas horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķu sasniegšanu:

- projektā Nr.3DP/3.1.5.3.1/09/IPIA/VSMTVA/010 „Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, uzlabojot veselības pakalpojumu kvalitāti un paaugstinot izmaksu efektivitāti” ietvaros izbūvēts pneimopasts;
- projektā Nr.3DP/3.1.5.3.1/10/IPIA/VEC/001 „Infrastruktūras uzlabošana un stacionārās veselības aprūpes attīstība Jelgavas pilsētas slimnīcā” izveidots rindu regulators;
- projektā 3DP/3.1.5.3.1/11/IPIA/VEC/011 „Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, uzlabojot veselības pakalpojumu kvalitāti un paaugstinot izmaksu efektivitāti, 2.kārta” uzlabots pneimopasts un māsu izsaukuma sistēma.

VARAM pārziņā esošā 3.2.2.1.1.apakšaktivitātē „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidotās informācijas sistēmas

un elektroniskie pakalpojumi. Līdz 2012.gada beigām 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros noslēgtajās 50 vienošanās (t.sk. pabeigta 4 projektu īstenošana) un 3 apstiprinātajos projektos ir iekļauta 288 elektronisko pakalpojumu izveidošana/uzlabošana, no kuriem uz pārskata perioda beigām ir izveidoti/uzlaboti 67 elektroniskie pakalpojumi.

- Projekta Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/001 „Valsts informācijas sistēmas "Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku reģistrs" pilnveidošana” ietvaros izstrādāti 5 datu apmaiņas risinājumi ar valsts informācijas sistēmām (Tiesu informatīvā sistēma, Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata, Lauksaimniecības datu centra informācijas sistēma, traktortehnikas reģistrs un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras informācijas sistēma), kas ir atkal izmantojami un būs pieejami ikvienam interesentam (valsts vai pašvaldību iestādēm), kas izmantojot VISS varēs saņemt datus no iepriekš minētajām informācijas sistēmām.
- Ziņojumā nav sniegta informācija par projektiem: Nr.3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/002 „Valsts izglītības informācijas sistēmas 2.kārta”, Nr.3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/003 „Portāla www.skolas.lv attīstība (2.kārta)”, Nr.3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/015 „Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga (NMKK) pilnveidošana” /2. kārta/”, Nr.3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/013 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu elektronizācija” un Nr.3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/021 „Kultūras un atmiņas institūciju vienotās informācijas pārvaldības sistēma”, jo finansējuma saņēmēji nav iesnieguši pārskatus „Ilgadējais pārskats par Eiropas Savienības fondu līdzfinansētā projekta mērķa grupām un horizontālo prioritāšu ieviešanu” par 2012.gadu.

3.2.2.2.aktivitāte „Publisko interneta pieejas punktu attīstība” ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidotie publiskie interneta pieejas punkti un attīstītie esošie publiskie interneta pieejas punkti. Aktivitātes īstenošanu plānots uzsākt nākamajā pārskata periodā.

Atbilstoši aktivitāšu specifikai projektu iesniegumu atlases kritēriji attiecībā uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” ir piemēroti visās ERAF līdzfinansētajās aktivitātēs, kas vērstas uz reģionālo attīstību. Plānošanas perioda ietvaros noslēgtas vienošanās par 166 projektu īstenošanu: 3.1.4.3.aktivitātē – 51, 3.1.4.4.aktivitātē – 23, 3.6.1.1.aktivitātē – 77, 3.6.1.2.- 2 un 3.6.2.1. aktivitātē – 13.

- 3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros” ietvaros pabeigtajos 44 projektos tika izveidoti vai uzlaboti 14 komunikāciju tīkli, izveidotas vai uzlabotas 6 informācijas sistēmas, kā arī iegādātas 3 datortehnikas vienības.
- 3.1.4.4.aktivitātes „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai” ietvaros, vērtējot pabeigto 22 projektu ieguldījumu horizontālās prioritātes ieviešanā tika izveidoti vai uzlaboti 5 komunikāciju tīkli, izveidotas 3 informācijas sistēmas, iegādātas 91 datortehnikas vienības, nodrošināti 5 elektronizētie sabiedriskie pakalpojumi un uzlaboti 2 iepriekšminētie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni, un apmācīti 20 cilvēki informāciju komunikāciju tehnoloģiju jomā.
- 3.6.1.1.aktivitātes „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai” ietvaros pabeigtajos 31 projektos kā neattiecināmās izmaksas no pašvaldības līdzekļiem tika izveidoti vai uzlaboti 3 komunikāciju tīkli, izveidota 1 informācijas sistēma, kā arī iegādātas 70 datortehnikas vienības un nodrošināts 1 elektronizētais sabiedriskais pakalpojums.

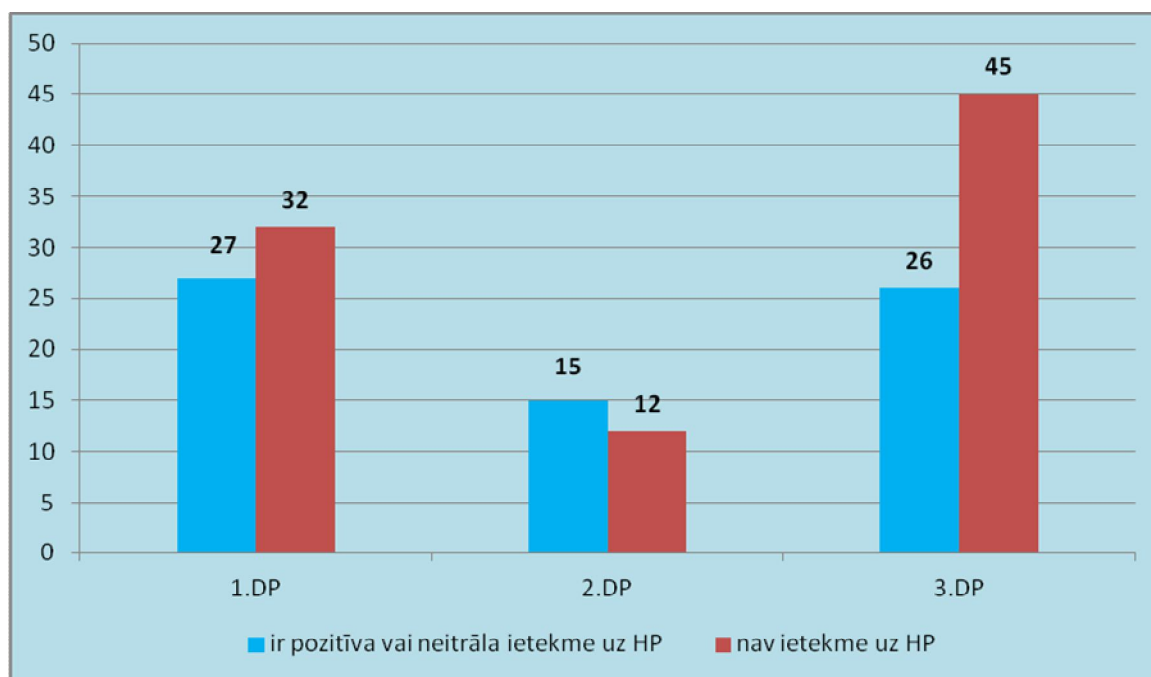
Atbilstoši aktivitātes specifikai specifiskus projektu iesniegumu atlases kritērijus attiecībā uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” VARAM ir piemērojusi 3.4.1.3. aktivitātei „Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ex situ infrastruktūras izveide” un 3.5.1.4. aktivitātei „Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība”.

3.4.1.3.aktivitātes „Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ex situ infrastruktūras izveide” ietvaros 2012. gadā pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu par kopējo aktivitātei pieejamo ERAF finansējumu, uzsākta projekta īstenošana. Projekta ietvaros iepirkuma līgums pārskata periodā vēl nav noslēgts, attiecīgi darbības vēl nav veiktas.

3.5.1.4.aktivitātes „Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība” ietvaros īstenošanā esošajiem un pabeigtajiem projektiem nav tiešas ietekmes uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, bet iegādātā aparātūra uzlabos datu kvalitāti iedzīvotāju informēšanai.

2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress visās darbības programmās

Pēc veiktās analīzes ir redzams, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību visvairāk ietekmē darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitātes, kur saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu no 59 aktivitātēm 27 ir pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība", (sk. 7.attēlā).

7.attēls. Darbības programmas papildinājumu aktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība"

Izvērtējot visus darbības programmu ietvaros sasniegtos horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītājus (sk.5.tabulā) uz 2012.gada 31.decembri, ir secināms:

- rezultāta rādītājs „Izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits” visaugstākais ir uzrādīts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros. Ir izveidoti vai uzlaboti 888 komunikāciju tīkli.

- vislielākais rezultāta rādītāja „Izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits” ir sasniegts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu projektu ietvaros – izveidotas 341 informācijas sistēmas;
- no iegādātajām 18 818 datortehnikas vienībām 18 718 datortehnikas vienības ir iegādātas darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros;
- izveidoto e-pakalpojumu skaits 179 sadalās starp divām darbības programmām - 35 e-pakalpojumi ir izveidoti darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu ietvaros un 144 - darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros, bet visvairāk uzlaboto e-pakalpojumu – 115 - ir darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitāšu ietvaros;
- vislielākais apmācīto cilvēku skaits – 47 317 ir sasniegts darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu ietvaros.

5.tabula.

Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji darbības programmu ietvaros (pārskata perioda beigās)

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
1.DP	17	90	27	35	4	47 317
2.DP	8	26	73	0	0	407
3.DP	888	341	18718	144	115	4555

Izvērtējot datus par rādītājiem, kas sasniegti visu darbības programmu ietvaros, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, var secināt, ka procentuāli vislielākais pieaugums ir rādītāja „iegādātas datortehnikas vienības” sasniegtajam apjomam – 2012.gada beigās tas ir 4 reizes lielāks nekā 2011.gada beigās, taču vislielākais pieaugums absolūtā izteiksmē ir rādītājam „apmācīti cilvēki IKT jomā” – 2012.gada beigās – 52 279 cilvēki (2011.g. – 34556). (sk. 6.tabulā). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

6.tabula.

Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji (kopā pa visām DP)

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
--	---------------------------------------	--	----------------------------------	--	---	---------------------------

Uz 2010.g. beigām	171	64	904	18	5	12907
Uz 2011.g. beigām	700	250	4690	52	33	34556
Uz 2012.g. beigām	913	457	18818	179	119	52279

2.5. Secinājumi par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu pārskata periodā

1. Apkopojot 2012.gada horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanas rezultātus, atbilstoši atbildīgo iestāžu sniegtajai informācijai, pārskata periodā turpinājās veiksmīga informācijas sabiedrības attīstība un ir vērojams progress horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” rādītāju sasniegšanā.

2. Kopumā var secināt, ka pārskata periodā būtisks pieaugums ir bijis visās horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” rādītāju kategorijās, kas liecina par ES fondu projektu rezultātu būtisku ietekmi uz horizontālās prioritātes attīstību. Rādītājs, kuram ir vislielākā sasniegtā vērtība ir „apmācīti cilvēki IKT jomā” (līdz 2012.gada beigām ES fondu projektu ietvaros ir apmācīti 52279), kas ir vērtējams ļoti pozitīvi, ņemot vērā, ka pamatnosacījums tam, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, ir iedzīvotāju IKT prasmes.

3 Tāpat pozitīvi ir vērtējams rādītāja „elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi” un rādītāja „uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” pieaugums pārskata periodā, ņemot vērā, ka, veidojot informācijas sabiedrību, svarīgi ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, un, nodrošinot iespēju saņemt pakalpojumus elektroniskā veidā, tiek tiešā veidā sekmēta informācijas sabiedrības mērķa sasniegšana.

4. Svarīga loma rādītāju paaugstināšanā par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, ir bijusi arī sabiedrības informēšanas kampaņai „E-prasmju nedēļa 2012”, kas ar labiem rezultātiem īsteno izvirzīto mērķi. E-prasmju nedēļas aktivitātēs 2012.gadā piedalījās vairāk kā 36 000 iedzīvotāju un tika popularizēti valsts sniegtie e-pakalpojumi, to saņemšanas iespējas un izmantošanas nozīme. Sabiedrība kļūst arvien izglītotāka par e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā un izpratni par informācijas sabiedrības attīstības veicināšanu kopumā.

5. Tomēr jānorāda, ka atbildīgo iestāžu sagatavotajos gadskārtējos ziņojumos par horizontālo prioritāšu ieviešanu nav sniegti priekšlikumi horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai, t.sk. nav sniegta informācija par konstatētiem trūkumiem HP īstenošanā, ņemot vērā pārbaužu rezultātus projektos, no tā izrietošos secinājumus un nepieciešamības gadījumos, norādes par korektīvajām darbībām.

6. Lai objektīvāk izvērtētu sasniegtos kopējos rezultātus un, lai nodrošinātu iepriekšminētās informācijas iekļaušanu ziņojumā par nākamo pārskata periodu, VARAM lūgs atbildīgās iestādes, sagatavojot atbildīgo iestāžu ziņojumus par nākamo pārskata periodu, sniegt priekšlikumus horizontālās prioritātes īstenošanas ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai, kā arī informāciju par konstatētajiem trūkumiem horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanā.

3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā

Lai nodrošinātu horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanas koordinēšanu, uzraudzību un izvērtēšanu, 2013.gadā VARAM plāno turpināt iesāktās horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības darbības, tajā skaitā:

- sniegt konsultācijas par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām iestādēm horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādes procesā;
- nepieciešamības gadījumā sniegt komentārus un priekšlikumus par nepieciešamajiem precizējumiem par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgo iestāžu izstrādātajiem projekta iesnieguma vērtēšanas kritērijiem par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, kas tiks virzīti apstiprināšanai ES struktūrfondu uzraudzības komitejā;
- nepieciešamības gadījumā sniegt informatīvos seminārus finansējuma saņēmējiem par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" plānošanu, sagatavojot ES fondu projekta iesniegumu, īstenojot ES fondu projektu un sagatavojot ikgadējo pārskatu par ES fondu līdzfinansētā projekta mērķa grupu un horizontālo prioritāšu ieviešanu;
- sagatavot un publicēt informatīvos materiālus par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas jautājumiem;
- nepieciešamības gadījumā piedalīties atbildīgo institūciju organizētajos semināros, skaidrot horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" nozīmi un sniegt skaidrojumus projektu iesniedzējiem par projektu iesniegumu veidlapas horizontālās prioritātes sadaļas aizpildīšanu;
- nepieciešamības gadījumā sadarbībā ar par aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām vai sadarbības iestādēm veikt izlases pārbaudes projektu īstenošanas vietās, lai analizētu projektu ietvaros veikto darbību, kas veiktas, lai nodrošinātu atbilstību horizontālajai prioritātei, sasaisti ar darbībām, kas veiktas projekta mērķa sasniegšanai;
- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atbildīgā iestāde turpinās piedalīties „E-prasmju nedēļas 2013” organizēšanā. E-prasmju nedēļas mērķi ir veicināt sabiedrībā apziņu par arvien pieaugošo e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā - ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanā, ieinteresēt un informēt plašāku sabiedrības daļu par iespējām e-prasmju apgūšanā, uzlabošanā un pielietošanā, kā arī popularizēt valsts sniegto e-pakalpojumu saņemšanas iespējas un to ērtāku izmantošanu.